

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 2133/2004

annettu 13 päivänä joulukuuta 2004

jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten velvollisuudesta leimata järjestelmällisesti kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjat heidän ylittäessään jäsenvaltioiden ulkorajat sekä tämän vuoksi tapahtuvasta Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen määräysten ja yhteisen käsikirjan muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 62 artiklan 2 kohdan a alakohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽¹⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Sevillassa 21 ja 22 päivänä kesäkuuta 2002 kokoontunut Eurooppa-neuvosto vaati vahvistamaan yhteistyötä laitto-man maahanmuuton torjumiseksi ja kehotti komissiota ja jäsenvaltioita toteuttamaan käytännön toimenpiteitä ulkorajoilla suoritettavien tarkastusten ja valvonnan yhdenmukaistamiseksi.
- (2) Kesäkuun 14 päivänä 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen ⁽²⁾ ja ulkorajojen ylittämistä koskevan yhteisen käsikirjan ⁽³⁾ määräykset ovat puutteellisia ja epätasällisia siltä osin, kuin on kyse velvollisuudesta leimata kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjat näiden ylittäessä ulkorajat. Tämän johdosta nämä määräykset ovat johtaneet erilaisiin käytäntöihin eri jäsenvaltioissa, jolloin on hankala valvoa, noudattavatko kolmansien maiden kansalaiset jäsenvaltioissa tapahtuvan lyhytaikaisen oleskelun kestolle asetettuja ehtoja, eli kolmen kuukauden enimmäisaikaa, minkä hyvänsä kuuden kuukauden jakson kuluessa.
- (3) Neuvosto antoi helmikuun 27 ja 28 päivänä 2003 pidetyssä istunnossaan tukensa komission aikomukselle selkeyttä tällä alalla voimassa olevia sääntöjä ja erityisesti tehdä ehdotus neuvoston asetukseksi, jolla asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus leimata järjestelmällisesti kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjat ulkorajojen ylittämisen yhteydessä sekä maahan tultaessa että maasta poistuttaessa.
- (4) Neuvoston 8 päivänä toukokuuta 2003 hyväksymissä päätelmissä vaadittiin erillisten, asianmukaisesti merkitty-

jen tarkastustilojen käyttöönottamista eri kansallisuuksia varten. Paikallista rajaliikennettä koskevilla yhteisön erityissäännöillä olisi voitava parantaa toimivaltaisten yksiköiden toimesta tapahtuvaa ulkorajojen valvontaa siten, että kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjojen järjestelmällistä leimaamista koskevan velvollisuuden täytäntöönpanoon mahdollisesti liittyvät hankaluudet voidaan helpommin voittaa. Näiden toimenpiteiden ansiosta on toimenpiteitä, joilla lievennetään ulkorajoilla tehtäviä henkilötarkastuksia, tarpeen toteuttaa vain poikkeustapauksissa.

- (5) Jäsenvaltioille asetettu velvollisuus leimata järjestelmällisesti kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjat, kun he tulevat jäsenvaltioiden alueelle, yhdessä niille olosuhteille asetettavien rajoitusten kanssa, joiden vallitessa voidaan päättää ulkorajoilla tehtävien henkilötarkastusten lieventämisestä, mahdollistaa sen, että leiman puuttumista kyseisistä matkustusasiakirjoista voidaan pitää osoituksena siitä, että asiakirjan haltija ei ole noudattanut tai ei enää noudata lyhytaikaisen oleskelun kestoa koskevia edellytyksiä.
- (6) Kolmannen maan kansalaisen olisi kuitenkin voitava kumota tämä oletus millä tahansa asianmukaisilla ja uskottavilla todisteilla. Tällaisissa tapauksissa toimivaltaisten kansallisten viranomaisten olisi vahvistettava asianomaisen rajanylityksen päivämäärä ja paikka, jotta asianomainen kolmannen maan kansalainen voi todistaa noudattavansa oleskelun kestoa koskevia edellytyksiä.
- (7) Leimaamalla matkustusasiakirjat voidaan varmuudella osoittaa rajan ylittämisen ajankohta ja paikka vahvistamatta kuitenkaan kaikissa tapauksissa, että kaikki vaaditut matkustusasiakirjojen tarkastustoimenpiteet olisi suoritettu.
- (8) Tässä asetuksessa olisi määriteltävä myös ne henkilöryhmät, joiden asiakirjoja ei tarvitse leimata järjestelmällisesti jäsenvaltioiden ulkorajojen ylittämisen yhteydessä. Tämän osalta olisi korostettava, että paikallista rajaliikennettä koskevat yhteisön säännöt, myös ne, jotka koskevat raja-alueiden asukkaiden matkustusasiakirjojen leimaamista, ovat valmisteilla. Siihen asti, kun paikallista rajaliikennettä koskevat yhteisön säännöt on hyväksytty, mahdollisuus vapauttaa raja-alueen asukkaiden matkustusasiakirjat leimaamisvelvoitteesta olisi pidettävä voimassa paikallista rajaliikennettä koskevien voimassa olevien kahdenvälisten sopimusten mukaisesti.

⁽¹⁾ Lausunto annettu 21. huhtikuuta 2004 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽²⁾ EYVL L 239, 22.9.2000, s. 19, yleissopimus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 871/2004 (EUVL L 162, 30.4.2004, s. 29).

⁽³⁾ EYVL C 313, 16.12.2002, s. 97, käsikirja sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna päätöksellä 2004/574/EY (EUVL L 261, 6.8.2004, s. 36).

- (9) Tämän vuoksi olisi muutettava Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen määräyksiä ja yhteistä käsikirjaa.
- (10) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Tanskan asemaa koskevan pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän asetuksen antamiseen eikä se sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan. Koska tällä asetuksella kehitetään Schengenin säännöstöä Euroopan yhteisön perustamissopimuksen kolmannen osan IV osaston määräysten mukaisesti, Tanskan on mainitun pöytäkirjan 5 artiklan mukaisesti päätettävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun neuvosto on antanut tämän asetuksen, saattaako se sen osaksi kansallista lainsäädäntöään.
- (11) Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan osalta tällä asetuksella kehitetään edelleen tietyistä Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyssä sopimuksessa⁽¹⁾ tarkoitettuja Schengenin säännöstön määräyksiä, jotka kuuluvat yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä tehdyn päätöksen 1999/437/EY⁽²⁾ 1 artiklan B kohdassa tarkoitettuun alaan.
- (12) Sveitsin osalta tällä asetuksella kehitetään edelleen Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välillä allekirjoitetussa sopimuksessa Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen⁽³⁾ tarkoitettua Schengenin säännöstöä, joka kuuluu päätöksen 1999/437/EY 1 artiklassa ja mainitun sopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin ja Euroopan yhteisön puolesta sekä sopimuksen tiettyjen määräysten väliaikaisesta noudattamisesta 25 päivänä lokakuuta 2004 tehtyjen neuvoston päätösten⁽⁴⁾ 4 artiklan 1 kohdan tarkoitettuun alaan.
- (13) Tällä asetuksella kehitetään sellaisia Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Yhdistynyt kuningaskunta ei osallistu Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin 29 päivänä toukuuta 2000 tehdyn neuvoston päätöksen 2000/365/EY⁽⁵⁾ mukaisesti; Yhdistynyt kuningaskunta ei näin ollen osallistu asetuksen antamiseen, asetus ei sido sitä, eikä asetusta sovelleta siihen.
- (14) Tämä asetus kehittää sellaisia Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Irlanti ei osallistu Irlannin pyynnöstä

saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin 28 päivänä helmikuuta 2002 tehdyn neuvoston päätöksen 2002/192/EY⁽⁶⁾ mukaisesti; Irlanti ei näin ollen osallistu asetuksen antamiseen, asetus ei sido sitä, eikä asetusta sovelleta siihen,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Tämän asetuksen tarkoituksena on:

- toistaa jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia koskeva velvollisuus leimata järjestelmällisesti kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjat heidän ylittäessään jäsenvaltioiden ulkorajat;
- vahvistaa edellytykset, joiden täytyessä maahantuloleiman puuttuminen kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjoista voi olla peruste oletukselle, jonka mukaan kolmansien maiden kansalaisten lyhytaikaista oleskelua jäsenvaltioiden alueella koskeva määräaika on ylitetty.

2 artikla

Muutetaan Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen määräykset seuraavasti:

- 1) Korvataan 6 artiklan 2 kappaleen e alakohta seuraavasti:

"e) Jos tällaisia tarkastuksia ei voida tehdä välittömiä toimia edellyttävien poikkeuksellisten ja odottamattomien olosuhteiden vuoksi, tarkastukset on asetettava tärkeysjärjestykseen. Tällöin maahantuloliikenteen tarkastus on ensisijainen maasta lähtevän liikenteen tarkastukseen nähden."

- 2) Lisätään artiklat seuraavasti:

"6a artikla

Edellä 5 artiklan 1 kappaleen a alakohdassa tarkoitettujen kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjat leimataan järjestelmällisesti maahantulon ja maastalähdön yhteydessä.

6b artikla

1. Jos kolmannen maan kansalaisen matkustusasiakirjassa ei ole maahantuloleimaa, toimivaltaiset kansalliset viranomaiset voivat olettaa, että sen haltija ei täytä tai ei enää täytä kyseisessä jäsenvaltiossa sovellettavia oleskelun kestoa koskevia ehtoja.

⁽¹⁾ EYVL L 176, 10.7.1999, s. 36.

⁽²⁾ EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31.

⁽³⁾ Neuvoston asiakirja 13054/04 on saatavissa osoitteessa <http://register.consilium.eu.int>

⁽⁴⁾ Neuvoston asiakirjat 13464/04 ja 13466/04 ovat saatavissa osoitteessa <http://register.consilium.eu.int>

⁽⁵⁾ EYVL L 131, 1.6.2000, s. 43.

⁽⁶⁾ EYVL L 64, 7.3.2002, s. 20.

2. Tämä oletamus voidaan kumota, jos kolmannen maan kansalainen todistaa jollain uskottavalla tavalla, esimerkiksi matkalipuilla tai oleskeluaan jäsenvaltioiden alueen ulkopuolella koskevilla todisteilla, joka osoittaa hänen noudattaneen lyhytaikaisen oleskelun kestoa koskevia ehtoja.

Tällöin noudatetaan seuraavaa:

- a) jos kolmannen maan kansalainen tavataan Schengenin säännöstöä kokonaisuudessaan soveltavan jäsenvaltion alueelta, toimivaltaiset viranomaiset merkitsevät kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti kolmannen maan kansalaisen matkustusasiakirjaan päivän, jona ja paikan, jossa henkilö on ylittänyt jonkin tällaisen jäsenvaltion ulkorajan;
- b) jos kolmannen maan kansalainen tavataan sellaisen jäsenvaltion alueelta, jonka osalta vuoden 2003 liittymisasiakirjan 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua päätöstä ei ole tehty, toimivaltaiset viranomaiset merkitsevät kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti kolmannen maan kansalaisen matkustusasiakirjaan päivän, jona ja paikan, jossa henkilö on ylittänyt kyseisen jäsenvaltion ulkorajan;
- c) edellä a ja b kohdassa tarkoitettua merkinnän lisäksi asianomaiselle kolmannen maan kansalaiselle voidaan antaa liitteessä esitetty lomake;
- d) jäsenvaltiot toimittavat toisilleen, komissiolle ja neuvoston pääsihteeristölle tiedot kansallisesta käytännöstään tässä artiklassa tarkoitettua merkinnän osalta.

3. Jos 1 kohdassa tarkoitettua oletusta ei kumota, toimivaltaiset viranomaiset voivat karkottaa kolmannen maan kansalaisen asianomaisten jäsenvaltioiden alueelta.”

3 artikla

Muutetaan yhteisen käsikirjan II osa seuraavasti:

1. Korvataan kohta 1.3.5 seuraavasti:

”1.3.5. Maarajoilla suoritettavia tarkastuksia voidaan poikkeuksellisissa ja odottamattomissa olosuhteissa lieventää. Tällaisten olosuhteiden voidaan katsoa vallitsevan silloin, kun tarkastuspisteisiin pääsyä edeltävät odotusajat muodostuvat odottamattomista tapahtumista johtuvien liikennemäärien vuoksi kohtuuttomiksi, vaikka kaikki saatavilla oleva henkilöstö, välineistö ja järjestelyresurssit on otettu käyttöön.”

2. Lisätään kohta seuraavasti:

”1.3.5.4. Vaikka tarkastuksia olisi lievennetty, paikallisesta rajavalvonnasta vastaavien virkamiesten on leimatava kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjat sekä maahantulon että maastalähdön yhteydessä.”

3. Muutetaan kohta 2.1.1 seuraavasti:

a) Korvataan ensimmäisen alakohdan johdantolause seuraavasti:

”2.1.1. Seuraavat asiakirjat leimataan jäsenvaltion alueelle saavuttaessa ja sieltä lähdettäessä.”

b) Korvataan toinen alakohta seuraavasti:

”Maahantulo- tai maastapoistumisleimaa ei merkitä matkustusasiakirjoihin, joiden haltijat ovat Euroopan unionin, Euroopan talousalueen valtioiden tai Sveitsin valaliiton kansalaisia.

Maahantulo- ja maastapoistumisleimaa ei myöskään merkitä sellaisten kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjoihin, jotka ovat Euroopan unionin, Euroopan talousalueen valtioiden tai Sveitsin valaliiton kansalaisten perheenjäseniä, edellyttäen, että he esittävät jäsenvaltion tai jonkin tällaisen kolmannen maan myöntämän oleskelukortin Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/38/EY mukaisesti⁽¹⁾.

⁽¹⁾ EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77.”

4. Lisätään 2.1.5 kohtaan luettelukohta seuraavasti:

— sellaisten paikallista rajaliikennettä koskevien kahdenvälisen sopimusten piiriin kuuluvien henkilöiden asiakirjoihin, joissa ei määrätä näiden asiakirjojen leimaamisesta, jos kyseiset kahdenväliset sopimukset ovat yhteisön lainsäädännön mukaisia.”

5. Lisätään kohtaan 3.4.2.3 alakohta seuraavasti:

”Vaikka tarkastuksia olisi lievennetty, niistä vastaavien virkamiesten on toimittava kohdassa 1.3.5.4 esitettyjen määräysten mukaisesti.”

4 artikla

Liitteessä oleva teksti liitetään yhteiseen käsikirjaan.

5 artikla

Komissio antaa neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta viimeistään kolmen vuoden kuluttua sen voimaantulosta.

6 artikla

Tämä asetus tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Asetusta sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaisesti.

Tehty Brysselissä 13 päivänä joulukuuta 2004.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

B. R. BOT

LIITE

"LIITE 16

VALTION LOGO

(toimisto)

VALTION NIMI

Islannilta ja Norjalta ei edellytetä logoa

**LYHYTAIKAISEN OLESKELUN KESTOA KOSKEVAN EHDON
NOUDATTAMISTA KOSKEVIEN TODISTEIDEN HYVÄKSYMINEN, JOS
MATKUSTUSASIAKIRJASSA EI OLE MAAHANTULOIMAA**

(Päiväys) _____, klo _____ (paikka) _____

Allekirjoittanut viranomainen _____ on kuullut seuraavaa henkilöä:

Sukunimi _____ Etunimi _____

Syntymäaika _____ Syntymäpaikka _____ Sukupuoli _____

Kansalaisuus _____ Asuinpaikka _____

Matkustusasiakirja _____ nro _____

Myönnetty _____ (paikka) _____ (päiväys)

Viisumin nro _____ (tarvittaessa), myöntänyt _____ (viranomainen)

_____ päiväksi seuraavista syistä: _____

Henkilön oleskelunsa kestosta jäsenvaltioiden alueella esittämien todisteiden perusteella hänen katsotaan tulleen jäsenvaltion alueelle _____ (valtio) _____ (päiväys) _____ (paikka) _____ (rajanylityspaikka)

Allekirjoittaneen viranomaisen yhteystiedot:

Puh. _____

Faksi _____

Sähköposti _____

Asianomaiselle annetaan tämän asiakirjan kopio.

Asianomainen

Vastaava
virkamies
+ leima“